

Prevence fasciolózy

Helena Neumayerová, Matin Kašný, David Modrý

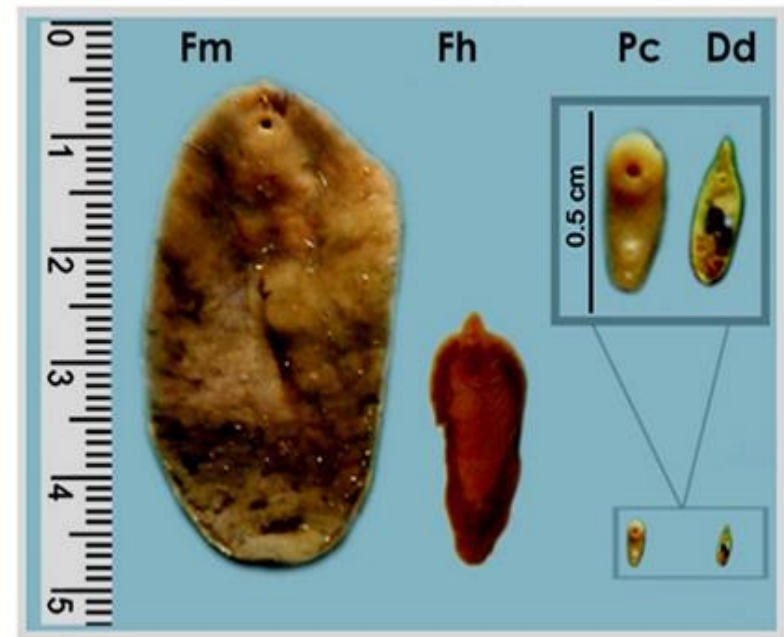
Ústav patologické morfologie a parazitologie, VFU Brno, Katedra parazitologie, UK Praha

Českého svazu chovatelů masného skotu, Hotel Skalský Dvůr, 23. září 2014

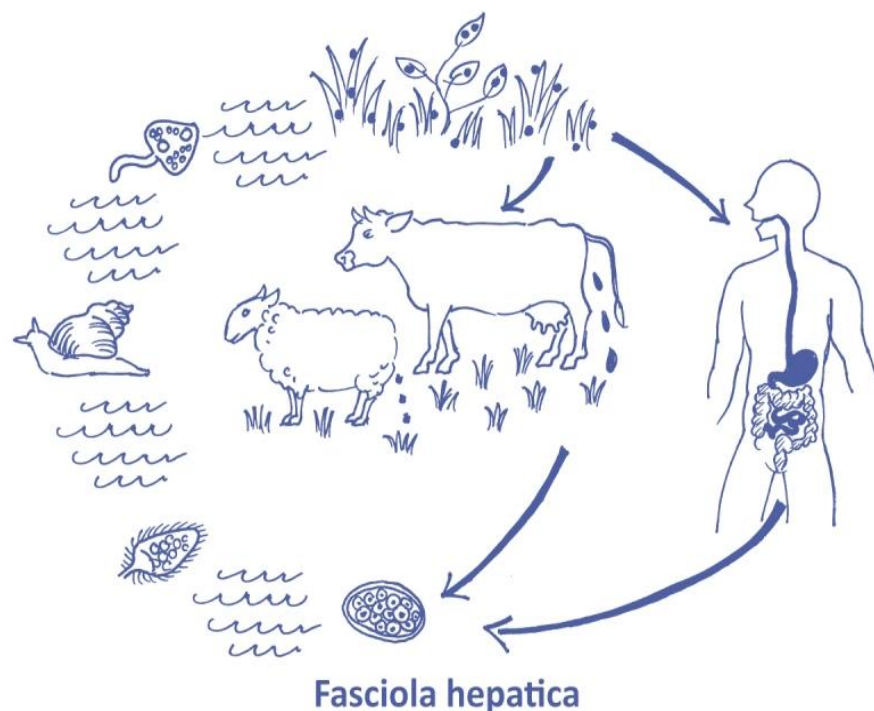
S jakými motolicemi se můžeme setkat v ČR

- ***Fasciola hepatica*** – **motolice jaterní!!!**
přežvýkavci, játra
- *Fascioloides magna* – *motolice obrovská*
hlavně volně žijící přežvýkavci, játra
- *Paramphistomum cervi* – *motolice bachorová*
přežvýkavci, bachor
- *Dicrocoelium dendriticum* – *motolice kopinatá*
přežvýkavci, játra

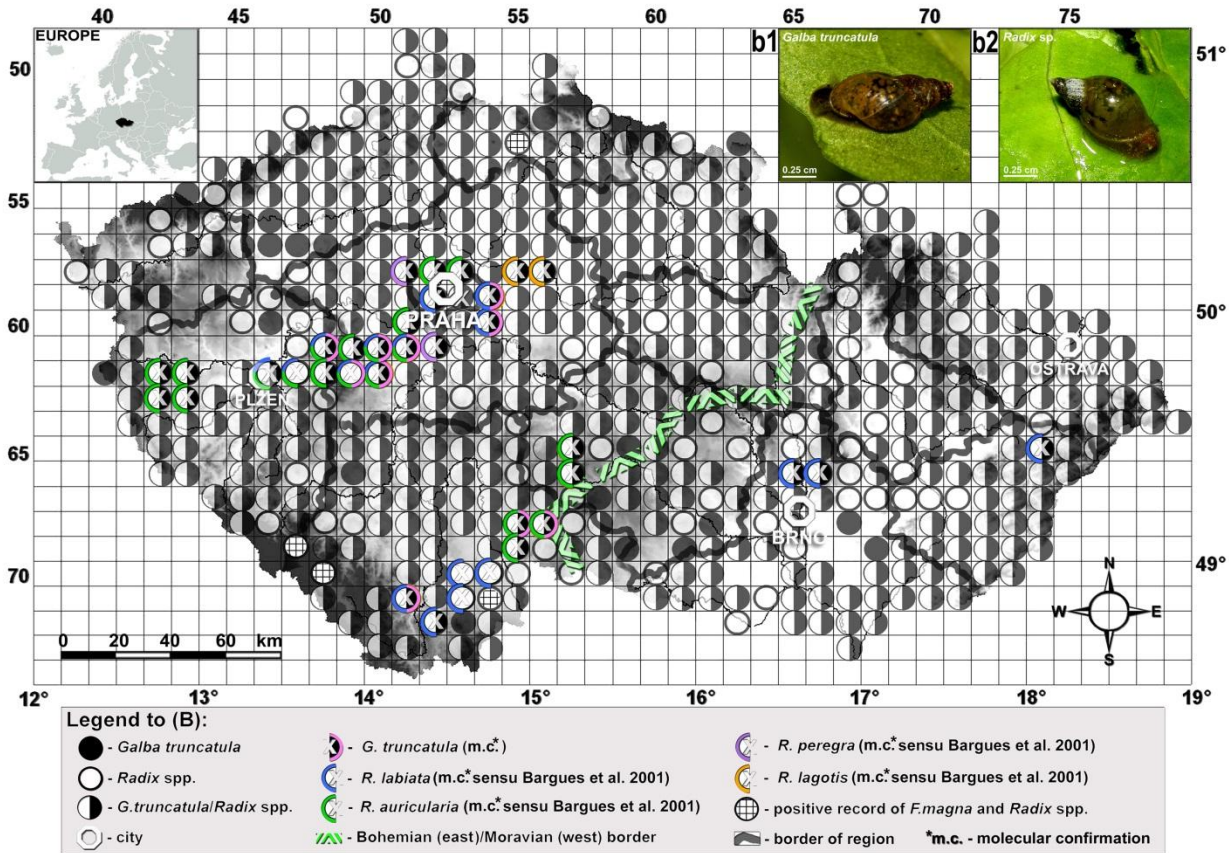

Jak se zvířata nakazí molicemi na příkladu *F. hepatica*

- zdroj infekce kontaminované krmivo s metacerkáriemi
- složitý vývoj v MH – semiakvatičtí plži r. *Galba*
- cercárie odchází z MH a v encystované podobě ulpívají na rostlinách poblíž vody

Kde se zvířata můžou nakazit? – téměř kdekoliv

Co má fasciolóza na svědomí?

- závažnost klinických příznaků je těžké posoudit
  - na úrovni stáda se setkáváme povětšinou se subklinickými infekcemi
  - nejčastější subklinické příznaky: snížení přírůstků, hormonální disbalance – vliv na fertilitu
-
- chronické příznaky hlavně u starší kusů: snížení váhy, anemie, eosinofilie, úhyny
  - mechanická iritace jater může vést k zánětu žlučníku a jater s následnou fibrózou a kalcifikací

Co můžeme udělat pro omezení rizika fasciolózy

- správný management napájení
- pastviny - nazamokřené
- karanténa a vyšetření nově příchozích zvířat do stáda (produkce vajíček nejdříve za 8 týdnů od nákazy) x průkaznost vyšetření
- velké nebezpečí představují jiní přežvýkavci na pastvinách (ovce, spárkatá zvěř)

!!!zamezení přístupu na potenciálně nebezpečná místa na pastvě!!!

Výskyt motolic v játrech skotu ČR (kontrola na jatkách)

současná situace výskytu: spíše vzrůstající tendence (způsob odchovu skotu)

Prohlídka skotu na jatkách

Počty případů skotu s nálezem motolic na játrech – hlášené (data SVS ČR)

Jižní Čechy, Klatovsko

Likvidace několika ekologických farem!!!

rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet případů	930	959	1355	1764	2230	1745

Můžeme očekávat nárůst počtu případů

Podle současných předpokladů... ANO

- již nedochází k plošné dehelmintizaci (program eradikace motoličnatosti)
- v případě dehelmintizace problémy s rezistencí, léčba nebývá účinná
- v případě špatně načasované dehelmintizace léčba některými přípravky není účinná (neúčinkuje na juvenilní stádia)
- větší pohyb zvířat ve smyslu nákupů a přesunů v celoevropském měřítku
- nezájem některých chovatelů o výsledky prohlídky z jateckých provozů
- vyšetření zvířat není povinné (malý zájem ze strany chovatelů)

Nový výzkumný projekt VFU a UK

- multioborový přístup, který zahrnuje nejen standardní diagnostický přístup, ale také modelování dalšího možného výskytu fasciolózy vzhledem ke geografickým a klimatickým podmínkám.
- 1) posouzení rizika fasciolózy na základě vstupních dat
    - SVS a chovatelů
    - Sběr plžů v terénu
  - 2) vyhodnocení a analýzy pomocí GIS modelů
  - 3) tvorba map s rizikovými oblastmi, které budou dostupné veřejnosti
  - 4) práce na postižených nebo ohrožených farmách, vylepšení bezpečnosti, práce s GIS, návrh odčervovacích schémat atd.

Nový výzkumný projekt VFU a UK

- podobné projekty jsou realizovány již v několika evropských zemích s pozitivním efektem na farmáře samotné!!!

1. Fáze – co nabízíme:

- zajistíme koprologické vyšetření na přítomnost motolic ZDARMA
- v případě pozitivních výsledků možnost terénní depistáže v chovech, základní poradenská činnost
- spolupráce chovatele + terénního veterináře + výzkumného týmu
- projekt má za cíl benefit samotných chovatelů!!!

Děkuji za pozornost

Adresa pro zaslání trusu na vyšetření:

Veterinární a farmaceutická Univerzita Brno
Ústav patologické morfologie a parazitologie

Mgr. Helena Neumayerová, Ph.D.

Palackého 1/3

612 42

Větší množství vzorků: po telefonické domluvě 541 562 472

Na obálku napsat viditelně: MOTOLICE

